

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523)

พ.ศ. 2533

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 612/2533 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2533 จึงเป็นการสมควรที่จะกำหนดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้สอดคล้องกับคำสั่งดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประมวลกฎหมายคดีแพ่งและคดีอาญา ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการ จึงwang ระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2532

บรรดา率ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้ใช้ระเบียบนี้ควบคู่กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ข้อ 5 ให้ปลดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด 1

หลักการในการประเมินผลการเรียน

ข้อ 6 การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักการต่อไปนี้

6.1 สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่องของเกณฑ์และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

6.2 ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียน การคิดจำนวนหน่วยการเรียน ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

6.3 ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

6.4 ประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

หมวด 2

วิธีการประเมินผลการเรียน

ข้อ 7 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน ให้ถือปฏิบัติตามนี้

7.1 แจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา ก่อนสอนรายวิชานั้น

7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ

7.3 ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

7.4 วัดและประเมินระหว่างภาคเรียน เพื่อศึกษาผลการเรียน เพื่อจัดการสอน ซ้อมเสริม และเพื่อนำมาประเมินจากการวัดผลและประเมินผลไปรวมกับการวัดผลปลายภาคเรียน โดยให้วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลระหว่างภาคเรียนประกอบด้วย

7.4.1 วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ โดยให้โรงเรียน เป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

7.4.2 วัดผลกลางภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

7.4.3 ประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ตลอด

ภาคเรียน ให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมิน โดยเน้นความรู้สึกและคุณภาพของการแสดงออก

7.5 วัดผลปลายภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนโดยวัดให้ครอบคลุม จุดประสงค์ที่สำคัญตามที่กล่าวมายังภาคเรียนนี้รวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่กล่าวมายังภาคเรียนนี้

ข้อ 8 การตัดสินผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่กล่าวมายังภาคเรียนนี้ แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน

ข้อ 9 ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาดังต่อไปนี้

4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก

3 หมายถึง ผลการเรียนดี

2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง

1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ข้อ 10 ให้ใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไขในแต่ละรายวิชาดังนี้

นส หมายถึง ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน

ร หมายถึง รอการตัดสินหรือยังตัดสินไม่ได้

ผ หมายถึง ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของ กิจกรรมตามที่กำหนด

มพ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึง ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของ กิจกรรมตามที่กำหนด

นก หมายถึง เรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียน มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของ เวลาเรียนทั้งหมด

หมวด 3

การตัดสินผลการเรียน

ข้อ 11 การตัดสินผลการเรียน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

11.1 พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา

11.2 พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนได้หน่วยการเรียนเฉพาะผู้ที่สอบได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 เท่านั้น

11.3 วัดผลปลายภาคเรียนเฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น

การอนุญาตให้ผู้เรียนเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียนสำหรับผู้ที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นให้อยู่ในคุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

11.4 ผู้เรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นและไม่ได้รับการฝึกหัดให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้ได้ผลการเรียน “นส”

11.5 ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน “๐”

11.6 ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบหรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาได้ครั้งเดียวกัน ให้ได้คะแนน “๐” ในครั้งนั้น

11.7 ผู้เรียนที่ไม่ได้วัดผลกลางภาคเรียน ไม่ได้วัดผลปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ได้ผลการเรียน “ร”

กรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เพราะไม่ส่งงานนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน

11.8 ผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนรายวิชาใด โดยไม่ต้องการหน่วยการเรียนให้อยู่ในคุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ และถ้ามีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้ผลการเรียน “นก”

11.9 ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน “พ” ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ได้ผลการเรียน “นพ”

ข้อ 12 การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก ให้ถือปฏิบัติดังนี้

12.1 การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “๐” ให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมในจุดประสงค์ที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวให้ และให้สอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้อยู่ในคุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาการแก้ “๐” ออกราไปได้ออก 1 ภาคเรียน

การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “๑”

ถ้าสอบแก้ตัว 2 ครั้งแล้ว ยังได้ระดับผลการเรียน “๐” ให้ปฏิบัติดังนี้

12.1.1 ถ้าเป็นรายวิชาบังคับแก่นภาษาไทยและสังคมศึกษาให้เรียนซ้ำ

12.1.2 ถ้าเป็นรายวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา
ที่จะให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ (เฉพาะรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี)
หรือไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกแล้วแต่กรณี

12.2 การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

12.2.1 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เพราะเหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียน
ได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับ
ผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ ๐-๔)

12.2.2 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้ว
เห็นว่าไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบ หรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่เสร็จเรียบร้อยแล้ว
หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้วให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “๑”

การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป
ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “ร” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย
ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไปอีก ๑ ภาคเรียน
แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นรายวิชาบังคับเลือก
และวิชาเลือกเสรี

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียน
ว่าให้เรียนแทนรายวิชาได้

12.3 การเปลี่ยนผลการเรียน “นส” แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

12.3.1 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “นส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ
๘๐ แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียน
เรียนเพิ่มเติม โดยใช้ชั่วโมงสอนซ้อมเสริม หรือเวลาว่าง หรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำ
จนมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการ
สอบแก้ “นส” ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “๑”

การแก้ “นส” กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียน
ไม่มาดำเนินการแก้ “นส” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่
ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “นส” ออกไปอีก ๑ ภาคเรียน แต่เมื่อ

พันกำหนดนี้แล้วให้เรียนช้า หรือให้เปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นรายวิชาบังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี

12.3.2 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “นส” และมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้เรียนช้า หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ สำหรับ รายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี

ในการนี้ที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียนแสดงผลการเรียน ว่าให้เรียนแทนรายวิชาใด

12.4 การเรียนช้าให้อยู่ในดูถูกพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะกำหนดช่วงเวลา ในการเรียนช้าให้เหมาะสม และต้องประเมินผลการเรียนตามที่ระบุเป็นน้ำหนักไว้

การเรียนช้าจะได้ระดับผลการเรียนตามข้อ 9

12.5 การเปลี่ยนผลการประเมิน “พพ” เป็น “พ” ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วน ที่ยังขาดอยู่ให้ครบ

ข้อ 13 การอนุมัติการจบหลักสูตร

13.1 ผู้เรียนที่จะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรได้ จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

13.1.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 90 หน่วยการเรียน และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

13.1.2 ต้องได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับแกนภาษาไทยและสังคมศึกษา

13.1.3 ต้องได้หน่วยการเรียนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียน

13.1.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียนกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี หรือกิจกรรมบุกวากาชาด หรือกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่นอีก 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลา เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

13.2 ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตร

หมวด 4

การโอนผลการเรียน

ข้อ 14 สถานศึกษาจะอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ และรับโอนผลการเรียนจากสถาบันอื่นได้ ในการนัดต่อไปนี้

14.1 วิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระในระดับมัธยมศึกษา

14.2 วิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรีและหรือวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนซ้ำและสถานศึกษาไม่เปิดสอนวิชานั้น ให้สถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนวิชาดังกล่าวจากสถานศึกษาอื่นในระดับเดียวกัน หรือสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาทั้งสองแห่งตกลงร่วมกันในการจัดสอนและรับโอนผลการเรียน

ข้อ 15 ผู้เขียนคนใดย้ายสถานศึกษาและสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมรับเข้าเรียน การโอนผลการเรียน ให้ถือปฏิบัติตั้งนี้

15.1 ให้ผู้เรียนนำระเบียบแสดงผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่

15.2 ให้สถานศึกษาแห่งใหม่รับโอนผลการเรียนทุกรายวิชาจากสถานศึกษาเดิม

ข้อ 16 การโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

หมวด 5

หน้าที่ของสถานศึกษา

ข้อ 17 ให้สถานศึกษาจัดให้มีเอกสารการประเมินผลการเรียนต่าง ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังต่อไปนี้

- 17.1 ระเบียบแสดงผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (รบ. 1-๗)
- 17.2 แบบรายงานผลการเรียนของผู้ที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (รบ. 2-๗)
- 17.3 สมุดประเมินผลรายวิชา (รบ. 3-๗)
- 17.4 สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (รบ. 4-๗)
- 17.5 ใบรับรองผลการเรียน (รบ. 5-๗)

17.6 ระเบียนສະສົມ (ຮບ. 6-ຕ)

ข้อ 18 การອອກປະກາດນີ້ບັດ ໄທເປັນໄປຖາມຮະບັບກະທຽວກະທຽວສຶກຫາທີ່ການວ່າດ້ວຍ
ການອອກປະກາດນີ້ບັດ

ข้อ 19 ໃນການປະເມີນຜົນການເຮືອນ ໄທໃຊ້ຄູ່ມືການປະເມີນຜົນການເຮືອນຕາມຫລັກສູງຕາ
ມັດຍົມສຶກຫາຕອນດັ່ງ ພຸທະສັກຮາຊ 2521 (ຈົບປ້ວປັບປຸງ ພ.ສ. 2533) ປະກອບຮະບັບການ
ປະເມີນຜົນການເຮືອນດ້ວຍ

ໜ້າດ 6

ບົກແນພາກາລ

ข้อ 20 ໃນການສືບເຮືອນທີ່ເຮືອນຕາມຫລັກສູງຕາມັດຍົມສຶກຫາຕອນດັ່ງ ພຸທະສັກຮາຊ 2521
ເຊິ່ງຄວາມຈົບຫລັກສູງຕາມປົກການສຶກຫາ 2535 ອີ່ອກ່ອນປົກການສຶກຫາ 2535 ແຕ່ໄໝສາມາດຈົບຫລັກສູງຕາ
ໄດ້ຕາມກຳຫັດໃຫ້ຮະບັບນີ້

ข้อ 21 ໄທໃຊ້ຮະບັບນີ້ກັບຜູ້ເຮືອນໃນໂຮງເຮືອນຮ່ວມພັດນາການໃຫ້ຫລັກສູງຕາມ
ໂຄຮງການຂອງການວິຊາການທຸກໆ ຕັ້ງແຕ່ປົກການສຶກຫາ 2533

ສໍາຫຼັບຜູ້ເຮືອນທີ່ຢູ່ໃນໂຮງເຮືອນຮ່ວມພັດນາການໃຫ້ຫລັກສູງຕາມ ເຊິ່ງຄວາມຈົບຫລັກສູງຕາ
ມັດຍົມສຶກຫາຕອນດັ່ງ ພຸທະສັກຮາຊ 2521 ໃນປົກການສຶກຫາ 2532 ອີ່ອກ່ອນປົກການສຶກຫາ 2532 ແຕ່
ໄໝສາມາດຈົບຫລັກສູງຕາມໄດ້ຕາມກຳຫັດ ໄທໃຊ້ຮະບັບນີ້

ข้อ 22 ໄທໃຊ້ຮະບັບນີ້ກັບຜູ້ເຮືອນໃນໂຮງເຮືອນປະຄົມສຶກຫາໃນໂຄຮງການນໍາຮ່ອງຂໍາຍາຍ
ການສຶກຫາການບັນດັບຂອງສຳນັກງານຄະດະງການການປະຄົມສຶກຫາແໜ່ງໜັດ ຕັ້ງແຕ່ປົກການສຶກຫາ
2533

ປະກາສ ລາ ວັນທີ 28 ກັນຍາຍນ ພ.ສ. 2533

ພລເອກ

ນ. 31/ຮກສະກ

(ເຖິ່ງຫັຍ ສີຣີສັນພັນ໌)

ຮັບມູນຕີວ່າການກະທຽວກະທຽວສຶກຫາທີ່ການ

ตอนที่ 2

คำอธิบายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533

คำอธิบายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533

โดยที่ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงได้มีการปรับปรุงระเบียบการประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร และเพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลเป็นไปโดยถูกต้อง และเป็นแนวเดียวกันโดยตลอด จึงได้จัดทำคำอธิบายไว้ ดังนี้

หลักการและเหตุผล

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหาภักดิริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงพอที่จะเลือกตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้น วิธีการวัดผลและการประเมินผลจึงต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายดังกล่าว

อ�ึ่ง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533 นี้ ได้กำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป และได้กำหนดเรื่องผู้รักษาการไว้ใน ข้อ 5 ดังนี้

ข้อ 5 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่เกิดปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ผู้ที่มีข้อสงสัยเสนอปัญหาไปยังกรรมวิชาการ เพื่อจะได้นำเสนอปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ชี้ขาดต่อไป

หมวด 1 หลักการในการประเมินผลการเรียน

ในหมวดนี้มีเพียงข้อเดียว คือ ข้อ 6 ได้กำหนดหลักการในการประเมินผลการเรียนไว้ 4 ประการ ดังนี้

ข้อ 6 การประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามหลักการต่อไปนี้

6.1 สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม โรงเรียนรื่องของเกณฑ์ และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

เนื่องจากจะเบี่ยบเนื้อหาด้วยกัน จึงกำหนดให้สถานศึกษาประเมินผลการเรียนเป็นไปเพื่อ การพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านพุทธิสัมย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และนำกระบวนการ ต่าง ๆ ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ ฉะนั้นในการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้พัฒนาไปตามจุดหมายที่ หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่นั้น ผู้ตรวจสอบจำเป็นต้องอยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียน การศึกษาพฤติกรรม ของผู้เรียนมาโดยตลอด ส่วนการประเมินผลการเรียน จะต้องเลือกใช้เครื่องมือวัดให้ตรงตาม จุดประสงค์ ผู้ที่ทำหน้าที่ได้ต้องสอดคล้องกับผู้สอน ระบุเป็นจึงให้สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผล การเรียน แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอยู่ใน เกณฑ์ดีและได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงกำหนดให้สถานศึกษาประเมินผลการเรียนโดยต้อง ได้รับความเห็นชอบจากกลุ่มโรงเรียน ในรื่องของเกณฑ์และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการ ประเมินผลการเรียน โดยให้กลุ่มโรงเรียนประชุมตกลงร่วมกันในเรื่องหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ การประเมินผลการเรียนไว้ก่อน และจึงจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมทั้งประกาศให้ สถานศึกษาภายในกลุ่มทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติ สถานศึกษาในกลุ่มควรรายงานผลการ ปฏิบัติให้กลุ่มโรงเรียนทราบเป็นระยะ ๆ เมื่อประสบปัญหาจะได้หาทางแก้ไขได้ทันการ และ นำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการประเมินผลของกลุ่มในปีต่อ ๆ ไป การที่สถานศึกษา แต่ละแห่งปฏิบัติตามแนวที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานให้ทราบ เป็นระยะ ๆ ไปนั้น ถือว่าสถานศึกษาได้ประเมินผลการเรียนตามความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน แล้ว

สิ่งที่กลุ่มโรงเรียนจะต้องจัดทำและดำเนินการมีดังต่อไปนี้ คือ

- (1) กำหนดตรวจสอบความเหมาะสมระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียนของแต่ละ รายวิชา
- (2) จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา
- (3) เลือกและกำหนดจุดประสงค์สำคัญหรือจุดประสงค์ปลายทาง เพื่อวัดผล กลางภาคเรียน และวัดผลปลายภาคเรียน

(4) จัดทำข้อสอบวิชาบังคับแกนไว้ใช้ในกลุ่ม

นอกจากนี้ กลุ่มโรงเรียนควรพิจารณาทางร่วมมือกันในการจัดสอนภาคฤดูร้อน เพื่อสอบแก้ตัวให้กับผู้เรียน หรือจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์และทำให้มาตรฐานการศึกษาภายในกลุ่มใกล้เคียงกัน

๘.๒ ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียน การคิดจำนวนหน่วยการเรียน ให้อิสระบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่ใช้ระบบการเรียน ก้าวคืบ

เวลาเรียน 1 คาบ ใน 1 สัปดาห์ ตลอดปี 40 สัปดาห์ มีค่า 1 หน่วยการเรียน
เวลาเรียน 2 คาบ ใน 1 สัปดาห์ ต่อ 1 ภาคเรียน 20 สัปดาห์ มีค่า 1 หน่วยการเรียน
เวลาเรียน 3 คาบ ใน 1 สัปดาห์ ต่อ 1 ภาคเรียน 20 สัปดาห์ มีค่า 1.5 หน่วยการเรียน
เวลาเรียน 4 คาบ ใน 1 สัปดาห์ ต่อ 1 ภาคเรียน 20 สัปดาห์ มีค่า 2 หน่วยการเรียน
จำนวนเวลาเรียน 50 คาบ จึงนับเป็น 1 หน่วยการเรียน (รวมทั้งเวลาเรียน และเวลาวัดผลและประเมินผล) โดย 1 คาบ ใช้เวลาประมาณ 50-60 นาที

ดังนั้น ในการประเมินผลการเรียนแต่ละรายวิชา จึงต้องคิดเป็นหน่วยการเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

๘.๓ ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

การสอนแต่ละรายวิชา ผู้สอนจะต้องสอนให้สอดคล้องตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยเลือกใช้กระบวนการการต่าง ๆ ให้สมพันธ์กับธรรมชาติของรายวิชา และระดับของพฤติกรรม ส่วนการประเมินผลการเรียนก็จะต้องให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ดังกล่าว

ก่อนการประเมินผลการเรียน ผู้สอนควรได้ศึกษาว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ ที่จะประเมินผลนั้นเป็นจุดประสงค์ทางด้านใด อยู่ในระดับพฤติกรรมขั้นใด และควรเลือกใช้เครื่องมือวัดชนิดใด

ในกรณีที่บางรายวิชาไม่ได้กำหนดจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชาไว้ในหลักสูตร ก็ให้ยึดจุดประสงค์ของวิชาเป็นหลัก ส่วนในกรณีที่ 2 รายวิชา ใช้จุดประสงค์เดียวกัน ผู้สอนจะต้องจัดแบ่งจุดประสงค์ให้ชัดเจน และเมื่อสอนจบทั้ง 2 รายวิชาแล้ว ผู้เรียนจะต้องบรรลุตามจุดประสงค์นั้น

6.4 ประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน เป็นกลไกในอันที่จะปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนให้ดีขึ้น และบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ถือทั้งใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น ระเบียบข้อนี้ จึงระบุให้ดำเนินการ ประเมินมาทำหน้าที่ 2 ประการ คือ

- (1) เพื่อปรับปรุงการเรียน
- (2) เพื่อตัดสินผลการเรียน

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนควรกระทำอย่างต่อเนื่อง หรือเมื่อ สิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยย่อย เมื่อพบว่าผู้เรียนคนใดมีความสามารถไม่ถึงเกณฑ์ของ แต่ละจุดประสงค์ควรจะได้ศึกษาว่า ผู้เรียนมีข้อบกพร่องหรือมีจุดอ่อนในเรื่องใด แล้วจึงทำการสอนซ้อมเสริม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นจึงประเมินผลอีกรอบหนึ่ง

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ในปัจจุบัน เพราะการปล่อยให้ผู้เรียนไม่ผ่านในจุดประสงค์ที่สำคัญ ๆ ยอมอาจจะส่งผลทำให้ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน “0” หรือได้ “ร” ในรายวิชานั้น และทั้งยัง จะส่งผลให้เกิดปัญหาในภายหลัง กล่าวคือเมื่อผู้เรียนเรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตร ผู้เรียนอาจจะไม่มีความรู้เพียงพอตามที่หลักสูตรกำหนด หรือมีคุณสมบัติไม่ครบตามเกณฑ์ การจบหลักสูตร

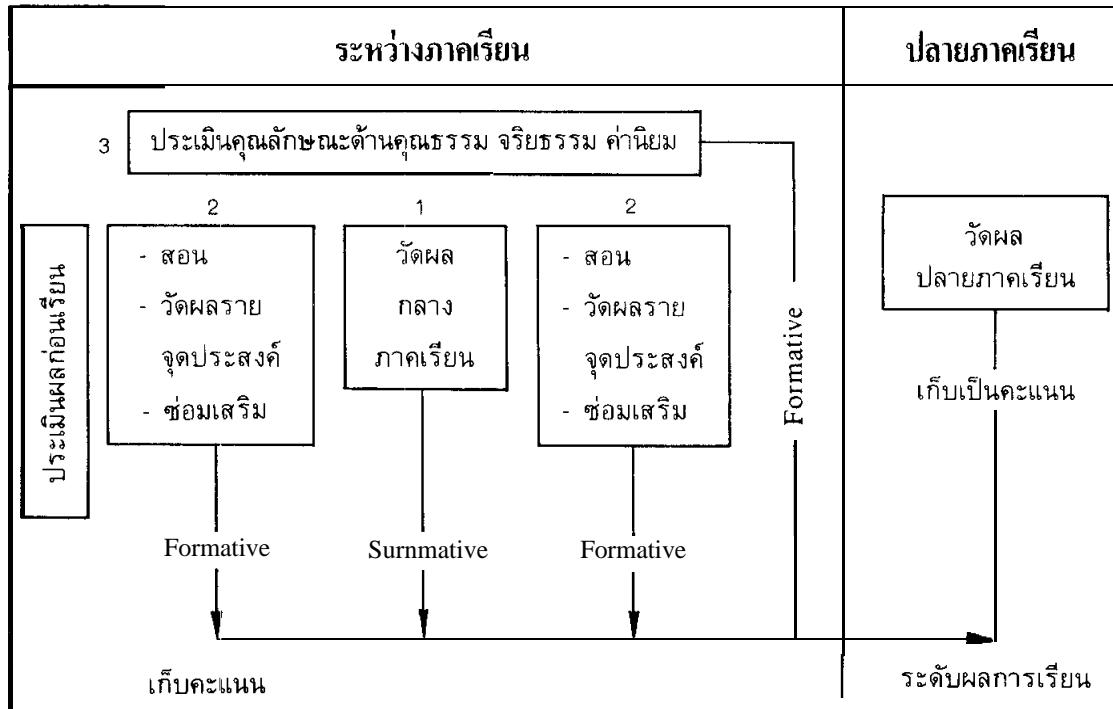
การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการนำผลการประเมินต่าง ๆ ที่ได้กระทำมาตลอดภาคเรียนมาเปลี่ยนให้เป็นระดับผลการเรียน

หมวด 2 วิธีการประเมินผลการเรียน

ในหมวดนี้ กำหนดไว้ 4 ข้อ คือ ข้อ 7, 8, 9 และ 10 มีรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อ 7 การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

วิธีการประเมินผลการเรียนตามระเบียบฉบับนี้ มีรูปแบบดังนี้

หมายเหตุ 1. วัดผลกลางภาคอย่างน้อย 1 ครั้ง

2. จุดประสงค์จะเก็บคะแนนให้แจ้งผู้เรียนทราบล่วงหน้าและควรเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญ

3. คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ให้ประเมินตลอดภาคเรียน เน้นการประเมินการแสดงออกเป็นประจำ ด้วยความชื่นชม ไม่ใช่การสอบวัดด้วยข้อสอบ หรือจำนวนครั้งที่แสดงออก แต่เป็นระดับคุณภาพของการแสดงออก

7.1 แจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา ก่อนสอนรายวิชานั้น

จุดมุ่งหมายของการศึกษานั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมาย/จุดประสงค์/จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร ดังนั้น ใน การสอนแต่ละรายวิชาถือว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาเป็นเป้าหมายที่ผู้สอนจะต้องพยายามทำให้ผู้เรียนบรรลุ และเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าการเรียนในรายวิชานั้น ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติอย่างไร จึงจะถือว่าผ่านในรายวิชา

นั้น จะนั่งก่อนการเรียนการสอน ให้ผู้สอนแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชานี้มีอะไรบ้าง ผู้เรียนมีกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละจุดประสงค์อย่างไรบ้าง ผู้สอนจะดำเนินวิธีการสอน และวิธีการประเมินผลอย่างไร เช่น จะสอนกี่ครั้ง จะสอนอะไรบ้าง ผู้เรียนจะต้องทำงานส่งกี่ชิ้น พร้อมกันนั้นให้แจ้งผู้เรียนทราบเกณฑ์การผ่านและจุดประสงค์การเรียนรู้ และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น ขึ้นอยู่กับผู้สอนกำหนดตามความเหมาะสมของระดับชั้น แต่เกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชานั้น คือ ร้อยละ 50 ของคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับปลายภาคเรียน

7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ

เนื่องจากหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ที่สุด ดังนั้นการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้จึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพิทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย นอกจากนั้นหลักสูตรยังเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวางแผน และทำงานอย่างมีกระบวนการ มีระบบระเบียบ จึงให้นำการประเมินผลตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการการด้วย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้

7.3 ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

การประเมินผลก่อนเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ว่ามีความรู้เพียงพอที่จะเรียนต่อในรายวิชาใหม่หรือไม่ ถ้าพบว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่พอ หรือยังไม่มีพฤติกรรมขั้นต้นก่อนเรียน ให้ผู้สอนจัดดำเนินการซ้อมเสริมให้แก่ผู้เรียนจนมีความรู้เพียงพอที่จะเรียนต่อไปได้

การประเมินผลก่อนเรียนตามระบบนี้มิได้หมายความว่าให้ประเมินทุกคน ที่ทำการสอน ในทางปฏิบัตินั้นควรจะประเมินเมื่อจะเริ่มต้นการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ หรือ แต่ละบทเรียนหรือแต่ละหน่วย โดยพิจารณาว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ที่อยู่ในหน่วยการเรียนนั้น มีลักษณะอย่างไร การที่ผู้เรียนจะบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว ผู้เรียนจะต้องผ่านจุดประสงค์ใดก่อน ดังนั้นการประเมินผลก่อนเรียนก็คือให้ประเมินจุดประสงค์พื้นฐานก่อนเรียนรายวิชา บทบทเรียน หรือหน่วยการเรียน ก่อนเริ่มต้นเรียน

7.4 วัดและประเมินผลกระทบว่างภาคเรียนเพื่อศึกษาผลการเรียน เพื่อจัดการสอนซ่อมแล้ววิเคราะห์เพื่อนำคะแนนจากการวัดผลและประเมินผลไปรวมกับการวัดผลปลายภาคเรียน โดยให้วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลกระทบทางภาคเรียนประกอบด้วย

7.4.1 วัดผลและประเมินผลกระทบทางเรียนเป็นระยะๆ โดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

7.4.2 วัดผลกลางภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

7.4.3 ประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตลอดภาคเรียน ให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมินโดยเน้นความรู้สึกและคุณภาพของการแสดงออก

การวัดผลและประเมินผลกระทบทางภาคเรียน เป็นการวัดและประเมินผล ความสามารถของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ตั้งแต่เริ่มต้นเรียนในรายวิชา นั้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด หากพบว่า ผู้เรียนมีข้อบกพร่องในจุดประสงค์ใด ก็จะได้ใช้ข้อมูลนั้น ๆ เป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม และเป็นการพัฒนาวิธีการสอนของครูต่อไปด้วย

2. เพื่อจัดการสอนซ่อมเสริม เมื่อผู้สอนทราบปัญหาหรือข้อบกพร่อง ของผู้เรียนแล้ว ก็นำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น ในทางปฏิบัติ เมื่อสอนจบแต่ละหน่วยผู้สอนควรประเมินผลทันที เมื่อพบว่าผู้เรียนคนใดไม่สามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้ในหน่วยนั้น จะได้ซ่อมเสริมให้ผู้เรียนได้ทันที

การจัดสอนซ่อมเสริม สถานศึกษาควรดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ

(1) ภายหลังการประเมินผลก่อนเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนยังมีพื้นฐาน ความรู้ไม่พอหรือยังไม่มีพฤติกรรมขั้นต้นก่อนเรียน ควรจะได้จัดการสอนซ่อมเสริมให้

(2) การประเมินผลกระทบทางเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ไม่ผ่านเกณฑ์ของจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรจะได้จัดการสอนซ่อมเสริมให้

(3) ภายหลังการตัดสินผลการเรียน ถ้าผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน “0” ก่อนจะให้ผู้เรียนสอบแก้ตัว ต้องจัดการสอนซ่อมเสริมก่อน

ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ถือว่าการสอนซ่อมเสริม เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้น จึงได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ที่จะต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนที่พบว่ามีข้อบกพร่อง

**สำหรับนักเรียนที่เรียนก่อ สถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้
ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น**

3. เพื่อนำข้อมูลจากการวัดผลและประเมินผลระหว่างภาคเรียนไปใช้ในการตัดสินผลการเรียนรายวิชา

การวัดผลและประเมินผลระหว่างภาคเรียนนี้ ผู้สอนจะต้องวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา และต้องให้ครอบคลุมจุดประสงค์ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดประสงค์ที่เลือกนำมาวัดและประเมินผลนั้น ต้องเน้นทักษะด้านกระบวนการให้สอดคล้องกับธรรมชาติของรายวิชานั้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวางแผน และทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนเป็นกระบวนการ

ตามรูปแบบการประเมินผลที่กล่าวแล้วข้างต้น การวัดผลและการประเมินผลระหว่างภาคเรียนประกอบด้วย

7.4.1 วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ โดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน ให้ผู้สอนดำเนินการสอนและวัดผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกจุดประสงค์ ในแต่ละรายวิชานั้น ถ้าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถไม่ถึงเกณฑ์ของจุดประสงค์ใด ให้สอนซ้อมเสริม แต่ไม่มีการสอบปรับคะแนน ให้มีการเก็บคะแนนจากจุดประสงค์โดยเลือกเก็บคะแนนเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ๆ ตามที่สถานศึกษากำหนด จุดประสงค์ที่เลือกมาเพื่อเก็บคะแนนในส่วนนี้จะต้องมีทั้งจุดประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัยที่มีอยู่ในรายวิชานั้น ๆ รวมทั้งต้องเน้นจุดประสงค์การใช้ทักษะด้านกระบวนการ

การเก็บคะแนนรายจุดประสงค์ ผู้สอนอาจจะใช้หลักการวัดผลเป็นระยะ ๆ ควบคู่กับการสอนโดยอาจใช้วิธีตรวจแบบฝึกหัด ตรวจผลงาน ชักถาม อกบิประยาระหว่างเรียน ทดสอบหรือวิธีอื่น ๆ ตามความเหมาะสม การเก็บคะแนนจากวิธีการต่าง ๆ หลายวิธี วัดหลาย ๆ ครั้ง จะทำให้คะแนนที่ได้มีความตรงยิ่งขึ้น

การบันทึกคะแนนระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ นี้ ให้บันทึกคะแนนแยกรายจุดประสงค์ตามคะแนนที่ได้จริง

7.4.2 วัดผลกลางภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้กู้น่องเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

ทุกรายวิชาที่เปิดสอน สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการวัดผลระหว่างภาคเรียน โดยจัดดำเนินการสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อย 1 ครั้ง

การวัดผลกลางภาคเรียนนี้เมื่อได้หมายถึง การวัดด้วยวิธีสอบข้อเขียน อย่างเดียว อาจจะสอบด้วยวิธีอื่น ๆ หรือให้ลงมือปฏิบัติจริง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์นั้น ๆ จุดประสงค์ใดเป็นจุดประสงค์ภาคปฏิบัติที่ให้วัดจากการปฏิบัติจริง และไม่จำเป็นต้องสอบพร้อมกับรายวิชาภาคทฤษฎีก็ได้

ผลจากการสอบกลางภาคนี้ ถ้าผู้เรียนได้คะแนนไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็ม ให้ผู้สอนดำเนินการสอนซ้อมเสริมและสอบแก้ตัวเฉพาะจุดประสงค์ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยให้สอบแก้ตัวได้ 1 ครั้ง ผลการสอบแก้ตัวให้ได้คะแนนจากการสอบกลางภาคนี้ไม่เกินครึ่งของคะแนนเต็ม ในกรณีที่ผู้เรียนได้คะแนนเกินครึ่งของคะแนนเต็ม ก็ให้เก็บคะแนนได้เพียงครึ่งของคะแนนเต็มเท่านั้น ถ้ายังสอบไม่ผ่านเกณฑ์อีกให้ถือคะแนนสอบที่มากกว่าเป็นคะแนนเก็บ

การกำหนดเกณฑ์การผ่านแต่ละจุดประสงค์ ควรกำหนดตามความสำคัญของจุดประสงค์ จุดประสงค์ที่สำคัญมากเกณฑ์ควรจะสูง จุดประสงค์ที่สำคัญรองลงมา เกณฑ์อาจลดลงได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

การบันทึกผลการสอบกลางภาค ให้บันทึกคะแนนแยกรายจุดประสงค์ และบันทึกคะแนนแต่ละจุดประสงค์ตามคะแนนที่ได้จริง

จุดประสงค์ที่สถานศึกษาจะนำมาวัดผลกลางภาคเรียนนั้น ต้องเป็นจุดประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนด หลังจากที่กลุ่มโรงเรียนดำเนินการจัดทำจุดประสงค์ การเรียนรู้ทุกรายวิชาที่โรงเรียนภายในกลุ่มเปิดสอนแล้ว กลุ่มโรงเรียนจะต้องพิจารณาตกลงร่วมกันด้วยว่า ในแต่ละรายวิชาจะเลือกจุดประสงค์ใดบ้างสำหรับวัดผลกลางภาคเรียน และกำหนดไว้เป็นหลักฐาน และควบคุมให้แต่ละโรงเรียนปฏิบัติตาม

การให้กลุ่มโรงเรียนกำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลกลางภาคเรียน เป็นหลักฐานให้แต่ละโรงเรียนถือปฏิบัตินั้น ก็เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนภายในกลุ่มเป็นแนวเดียวกัน และมีมาตรฐานใกล้เคียงกันมากขึ้น คะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผล ก็จะมีความหมายใกล้เคียงกันมากขึ้น

7.4.3 ประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตลอดภาคเรียนให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมิน โดยเน้นความรู้สึกและคุณภาพของการแสดงออก

เนื่องจากหลักสูตรนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เช่น มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ อุตสาหะ สนใจในการเรียน รู้จักประทับใจด้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม (ดังปรากฏในกรอบแนวความคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร) ดังนั้น 在การประเมินผลแต่ละรายวิชาจึงให้มีการแยกคะแนนการประเมินคุณลักษณะด้าน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้เห็นชัดเจน โดยสถานศึกษาจะต้องกำหนดคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่จะประเมินในส่วนนี้ไว้ให้เห็นเด่นชัดว่าในรายวิชาที่สอน ต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านใดบ้างตามที่กล่าวแล้วข้างต้น ส่วนรายวิชาใดจะ เน้นคุณลักษณะใดเป็นพิเศษนั้น ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชา หรือปัจจัยของโรงเรียนก็ได้

การประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมนี้ ให้ผู้สอนสังเกตคุณลักษณะของผู้เรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนตลอดภาคเรียน โดย เน้นความรู้สึกหรือระดับคุณภาพของการแสดงออกซึ่งค่านิยม จริยธรรมนั้น ๆ ระดับคุณภาพ ดังกล่าวเริ่มจากแสดงออกเพราภูกบังคับ แสดงออกตามแบบ แสดงออกด้วยตนเอง แสดงออกอย่างชื่นชม ภาคภูมิใจ และส่งงาน การประเมินอาจใช้เครื่องมือหลาย ๆ แบบ เช่น แบบสอบถาม แบบสำรวจ รายการ แบบจัดอันดับคุณภาพ เป็นเครื่องมือประกอบการสังเกต และอาจใช้วิธี ให้ผู้เรียนประเมินตนเองหรือประเมินเพื่อนในห้องเรียน ทั้งนี้ควรเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสม กับสถานการณ์

อนึ่ง ในระหว่างที่มีการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอนนี้ ถ้าพบว่าผู้เรียนคนใดมีคุณลักษณะที่ไม่พึง ประสงค์ให้มีการปรับແກ່ไขเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาในคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น ๆ

คะแนนประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมนี้จึง เป็นคะแนนการพัฒนาที่ได้จากการประเมินตลอดภาคเรียน

7.5 วัดผลปลายภาคเรียนเพื่อตรวจสอบผลการเรียน โดยวัดให้ครอบคลุม จุดประสงค์ที่สำคัญตามที่กล่าวไว้ในโรงเรียนกำหนด

การวัดผลปลายภาคเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบผลการเรียนของ ผู้เรียนที่เรียนมาตลอดภาคเรียน ฉะนั้น จึงต้องวัดให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ แต่เนื่องจาก จุดประสงค์ที่จะประเมินผลมีมาก ส่วนเวลาที่จำกัดจึงต้องเลือกประเมินเฉพาะจุดประสงค์ ปลายทางหรือจุดประสงค์ที่สำคัญของรายวิชานั้น จุดประสงค์ที่จะเลือกมาวัดผลปลายภาคเรียน นี้ให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนด และต้องกำหนดไว้เป็นหลักฐาน

- อนึ่ง วิธีการที่จะเลือกจุดประสงค์ได้มาวัดผลปลายภาคเรียนนั้นมีหลายวิธี เช่น
- (1) สุ่มเลือกจุดประสงค์การเรียนรู้จากจุดประสงค์ทั้งหมด
 - (2) เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สำคัญ ๆ แล้วสุ่ม
 - (3) เรียงลำดับความสำคัญด้วยการจัดอันดับจุดประสงค์การเรียนรู้ ใน การจัดอันดับอาจจะให้ผู้สอนที่สอนในรายวิชาเดียวกันหลาย ๆ คนมาช่วยกันจัดอันดับ หรือ จะอาศัยคนหลายคนช่วยกันได้ เช่น ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น
 - (4) เลือกเฉพาะจุดประสงค์ปลายทาง

ข้อ 8 การตัดสินผลการเรียนให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วนที่ก่อรุ่มโรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียนของแต่ละรายวิชาจะต้องประกอบด้วยคะแนนระหว่างภาคเรียน และคะแนนปลายภาคเรียนรวมกัน จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้

การกำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียนนั้น ใน แต่ละก่อรุ่มโรงเรียนประชุมพิจารณาไว้ร่วมกัน แล้วกำหนดให้เป็นหลักฐานและควบคุมให้แต่ละ โรงเรียนปฏิบัติตาม

อัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียน ควรกำหนดให้คะแนน ระหว่างภาคเรียนมากกว่าปลายภาคเรียน ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของการเรียนต้องการให้ ผู้เรียนได้บรรลุไปที่จุดประสงค์ จุดประสงค์ใดที่ไม่ผ่าน ผู้สอนจะต้องสอนซ้อมเสริมให้ การสอนและการประเมินผลจะดำเนินควบคู่กันไปตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้สนใจ ในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนการประเมินผลปลายภาคเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อคุณลักษณะ อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การประเมินผลระหว่างภาคเรียนจึงมีความสำคัญกว่าการประเมินผล ปลายภาคเรียน น้ำหนักคะแนนระหว่างภาคเรียนจึงต้องมากกว่าปลายภาคเรียน

การแบ่งอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน อาจยึด แนวทางต่อไปนี้ หรือจะปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นก็ได้

ก. อัตราส่วนคะแนน 50:50 อาจแยกเป็น

คะแนนจากการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน	20 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลกลางภาค	20 ส่วน
คะแนนจากการประเมินคุณลักษณะ	10 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลปลายภาค	50 ส่วน

ก. อัตราส่วนคะแนน 60:40 อาจแยกเป็น

คะแนนจากการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน	20 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลกลางภาค	30 ส่วน
คะแนนจากการประเมินคุณลักษณะ	10 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลปลายภาค	40 ส่วน

ค. อัตราส่วนคะแนน 70:30 อาจแยกเป็น

คะแนนจากการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน	30 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลกลางภาค	30 ส่วน
คะแนนจากการประเมินคุณลักษณะ	10 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลปลายภาค	30 ส่วน

ก. อัตราส่วนคะแนน 80:20 อาจแยกเป็น

คะแนนจากการวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน	40 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลกลางภาค	25 ส่วน
คะแนนจากการประเมินคุณลักษณะ	15 ส่วน
คะแนนจากการวัดผลปลายภาค	20 ส่วน

ข้อ ๙ ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาดังต่อไปนี้

4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก

3 หมายถึง ผลการเรียนดี

2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง

1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ระดับผลการเรียนที่ใช้ตามระบบฉบับนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ “4” “3” “2”

“1” และ “0” ระดับผลการเรียน 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ สำหรับ เกณฑ์ที่ให้ถือปฏิบัติในที่นี้หมายถึงร้อยละ 50 ของคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียน ตามอัตราส่วนที่กกลุ่มกำหนด ส่วนช่วงระดับคะแนนอื่น ๆ นั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะแต่ละรายวิชา มีลักษณะธรรมชาติของวิชาไม่เหมือนกัน จึงเปิดโอกาสให้ยืดหยุ่น ได้ เช่น ในรายวิชาหนึ่งอาจจะกำหนดช่วงระดับผลการเรียนดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ (โดยประมาณ)
4	ผลการเรียนดีมาก	80-100
3	ผลการเรียนดี	70-79
2	ผลการเรียนปานกลาง	60-69
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด	50-59
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0-49

ข้อ 10 ให้ใช้อักษรแสดงผลการเรียนที่มีเงื่อนไขในแต่ละรายวิชาดังนี้

มส หมายถึง ไม่มีสิทธิเข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียน

ร หมายถึง รอการตัดสินหรือยังตัดสินใจไม่ได้

พ หมายถึง ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมที่กำหนด

มพ หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

มก หมายถึง เรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียน มีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

อักษรต่าง ๆ ที่ใช้ตามระเบียบนี้ ถือว่าเป็นผลการเรียน ไม่ใช่ระดับผลการเรียน

สำหรับอักษร “มก” ใช้สำหรับกรณีที่เรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียน ในกรณีนี้ ผู้เรียนไม่สามารถนำผลการเรียนไปเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียน และจะไม่นับเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามโครงสร้าง ความหมายของระเบียบนี้คือ สมมุติว่ามีผู้เรียนคนหนึ่งได้ทำความตกลงกับทางโรงเรียนแล้วว่าจะเรียนรายวิชาเลือกเสรีรายวิชาใดบ้าง แต่เนื่องจากมีรายวิชาหนึ่ง ผู้เรียนไม่แน่ใจว่า ถ้าลงทะเบียนแล้วจะเรียนได้ จึงขอเรียนโดยไม่นับหน่วยการเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนจะต้องตั้งใจเรียน และเรียนไปจนสิ้นภาคเรียนต้องมีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด แต่ผู้เรียนจะนำรายวิชาดังกล่าวมานับเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามโครงสร้าง ไม่ได้ หรือจะนำผลการเรียนมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนไม่ได้ ในกรณีที่ผู้เรียนขอเรียน

โดยไม่นับหน่วยการเรียนถ้ามีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ไม่ต้องบันทึกผลการเรียนในระเบียน

หมวด 3 การตัดสินผลการเรียน

ระเบียบในหมวดนี้ มีกำหนดไว้ 3 ข้อ คือข้อ 11, 12 และ 13 มีหลักการสำคัญ ดังนี้
ข้อ 11 การตัดสินผลการเรียนให้ถือปฏิบัติตั้งนี้

11.1 พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา

การตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา เป็นไปตามหลักการของการประเมินผลที่กำหนดให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา การกำหนดระดับผลการเรียนของแต่ละรายวิชาจึงเป็นอิสระไม่ขึ้นกับรายวิชาอื่น

11.2 พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนได้หน่วยการเรียนเฉพาะผู้ที่สอบได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 เท่านั้น

รายวิชาใดที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 รายวิชานั้นถือว่าได้หน่วยการเรียนสะสมตามโครงสร้าง

11.3 วัดผลปลายภาคเรียนเฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น

การเรียนตามระบบหน่วยการเรียนนี้ ถือว่าการเข้าเรียนสมำเสมอของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญ ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรของแต่ละรายวิชานั้น

การอนุญาตให้ผู้เรียนเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียนสำหรับผู้ที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น ให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

เจตนา�ัณฑ์ของหลักสูตรนี้ ทุกรายวิชาที่ระบุไว้ในโครงสร้าง ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด และต้องเอาใจใส่ในการเรียนทุกรายวิชาอย่างสมำเสมอ แต่ในกรณีที่ผู้เรียนขาดเรียนเพราความจำเป็น ก็ให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้ผู้เรียนเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียนได้ ทั้งนี้สถานศึกษาควรจะได้มีการสอนชดเชยในส่วนที่ผู้เรียนขาดเรียนด้วย

การนับเวลาเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ให้นับเวลาเรียนที่เข้าเรียนรายวิชานั้นตามที่ได้บันทึกลงในสมุดประเมินผลรายวิชา (รบ. 3-๔)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนหน่วยการเรียนกับจำนวนคាបทั้งหมดและจำนวนคាបร้อยละ 80 ของเวลาเรียน

จำนวนหน่วย การเรียน	จำนวนคานทั้งหมด ต่อ 1 ภาคเรียน	จำนวนคานที่ต้องเรียน ทั้งหมดต่อ 1 ภาคเรียน	จำนวนคานของร้อยละ 80 ของเวลาเรียน 1 ภาคเรียน
0. 5	20	18	15
1 . 0	40	36	29
1. 5	60	54	44
2. 0	80	72	58
2. 5	100	90	72
3. 0	120	108	87
3. 5	140	126	109
4. 0	160	144	116
4. 5	180	162	130
5. 0	200	180	144

ในปีการศึกษานี้ แบ่งออกเป็น 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ 2 ภาคเรียน เท่ากับ 40 สัปดาห์

ในหนึ่งภาคเรียนซึ่งมี 20 สัปดาห์นั้น กำหนดให้เป็นเวลาสำหรับวัดผลกลางภาคเรียน 1 สัปดาห์ และวัดผลปลายภาคเรียนอีก 1 สัปดาห์ การวัดผลปลายภาคเรียนนั้น ให้สถานศึกษา ดำเนินการในสัปดาห์ที่ 20 ของภาคเรียน ส่วนที่เหลืออีก 18 สัปดาห์ เป็นช่วงเวลาที่ต้องทำการเรียน การสอน ดังนั้น การคิดเวลาเรียนร้อยละ 80 จึงคิดจากสัปดาห์ที่เรียนจริง ซึ่งหักออกจากสัปดาห์ ที่ให้ทำการวัดผลและประเมินผล ทั้งระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนออกแล้ว แต่ถ้าจะคิด หน่วยการเรียนจะต้องคิดทั้งคานที่เรียนทั้งหมด 18 สัปดาห์ และการประเมินผลอีก 2 สัปดาห์ ดังนั้น 1 หน่วยการเรียนจะต้องเท่ากับ 40 คาน ไม่ใช่ 36 คาน

ผู้เรียนทุกคนควรได้เรียนเต็ม 18 สัปดาห์ คือ ร้อยละ 100 ของเวลาที่กำหนดให้เรียน แต่ละรายวิชา ไม่ควรคิดว่าถ้าผู้เรียนได้เรียนร้อยละ 80 ตามตารางข้างบนนี้ ก็พอแล้ว เพราะ เวลาเรียนร้อยละ 80 นี้ เป็นเวลาต่ำสุดที่ผู้เรียนควรจะได้เรียนในรายวิชานั้นเท่านั้น การที่โรงเรียน

ส่วนใหญ่ให้ผู้เรียนเรียนเพียงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด แล้วจัดสอบนั้นเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของการใช้หลักสูตร เพราะไม่เรียนเต็มเวลาที่หลักสูตรกำหนด

ในการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน ซึ่งมีเวลาไว้ให้เพียง 1 สัปดาห์ อาจจะไม่เป็นการเพียงพอ เพราะการวัดและประเมินผลระหว่างเรียนต้องทำความคุ้นเคยกับระบบการเรียน การสอน ดังนั้น เมื่อสอนใกล้จะจบภาคเรียน อาจจะต้องมีการวัดผลการเรียนบ้าง หลักที่พึงยึดถือคือ การวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนควรจะสอบบ่อย ๆ อนึ่ง ควรคำนวณระยะเวลาที่ให้ผู้เรียนทำข้อสอบกับลักษณะของข้อสอบ และลักษณะพฤติกรรมที่จะวัดให้สัมพันธ์กัน เช่น ถ้าต้องการวัดพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่ม จะต้องใช้ข้อสอบอัตนัย เพราะต้องให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็นและยังต้องใช้เวลามากกว่าข้อสอบปรนัยส่วนจะให้เวลาหากหรือน้อย ยังจะต้องพิจารณาอีกว่าเป็นข้อสอบอัตนัยชนิดที่จำกัดคำตอบ หรือให้ตอบได้อย่างเสรี เพราะถ้าให้ตอบอย่างเสรี เวลา ก็จะต้องมากกว่าจำกัดคำตอบ ส่วนถ้าเป็นข้อสอบปรนัยบางรายวิชาอาจจะใช้เวลา 1 ข้อต่อนาทีหรือ 2 ข้อต่อ 2 นาที การให้เวลาในการสอนมากเกินไปหรือน้อยเกินไป โดยไม่สัมพันธ์กับชนิดของข้อสอบและจำนวนข้อสอบ ย่อมไม่เกิดประโยชน์อะไร ควรจะใช้เวลาในการสอบให้เป็นประโยชน์และวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ได้มากที่สุด

11.4 ผู้เรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นและไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้ได้ผลการเรียน “นศ”

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การเรียนระบบหน่วยการเรียนนั้น ถือเรื่องการมาเข้าเรียนสม่ำเสมอเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เรียนคนใดมีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนที่กำหนด ในหลักสูตรของแต่ละรายวิชา ก็ถือว่าไม่อนุญาตให้ได้รับการวัดผลปลายภาคเรียน จึงกำหนดให้ผลการเรียนเป็นตัวอักษร “นศ” ซึ่งหมายถึงไม่มีสิทธิ์สอบ

11.5 ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้ได้ระดับผลการเรียน “0”

เกณฑ์ขั้นต่ำที่ให้ถือปฏิบัติในที่นี้ หมายถึง ร้อยละ 50 ของคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียนรวมกัน ตามอัตราส่วนที่ก่อร่วมโรงเรียนกำหนด เช่น ในรายวิชา ก 101 กลุ่มโรงเรียนกำหนดอัตราส่วนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียนเป็น 60:40 ดังนั้น ในการตัดสินผลการเรียน ให้นำคะแนนที่ได้ระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนมารวมกัน และถ้าผู้เรียนได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปของคะแนนรวม ก็ถือว่าผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ส่วนช่วงระดับผลการเรียน 2, 3 และ 4 นั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะแต่ละรายวิชา มีลักษณะธรรมชาติของวิชาไม่เหมือนกัน จึงเปิดโอกาสให้ยึดหยุ่นได้

11.6 ผู้เรียนที่ทุจริตในการสอบ หรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใดครั้งใดก็ตาม ให้ได้คะแนน “๐” ในครั้งนั้น

การให้คะแนน “๐” ในครั้งที่มีการทุจริตในการสอบ หรือทุจริตในงานที่ได้รับมอบหมายให้ก็เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลการลงโทษตามควรแก่โทษนั้น

11.7 ผู้เรียนที่ไม่ได้วัดผลกลางภาคเรียน ไม่ได้วัดผลปลายภาคเรียนไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ให้ผลการเรียน “ร”

กรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เพราะไม่ส่งงานนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน

การตัดสินผลการเรียนในแต่ละรายวิชาถือว่าเป็นการตัดสินที่สำคัญซึ่งจะกำหนดความสามารถของผู้เรียน ผู้ตัดสินจะต้องได้ข้อมูลต่าง ๆ ไว้ครบถ้วนสำหรับผู้เรียนทุกคน หากได้ข้อมูลไม่ครบ เช่น ไม่ได้วัดผลกลางภาคเรียนหรือปลายภาคเรียน หรือไม่ได้ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำซึ่งงานนั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนหรือมีเหตุสุดวิสัยอื่น ๆ ที่ทำให้ตัดสินผลการเรียนไม่ได้ผู้เรียนจะยังไม่ได้ระดับผลการเรียน สถานศึกษาจะให้อั กซาร “ร” ไว้ก่อน เมื่อได้ข้อมูลครบแล้ว จึงตัดสินผลการเรียน และให้ระดับผลการเรียนต่อไป เรื่องนี้ถือว่าเป็นการฝึกความมีวินัยและความรับผิดชอบให้แก่ผู้เรียน เมื่อผู้สอนมอบหมายให้ส่งงาน หรือให้มาสอบเวลาใด ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตาม

สำหรับงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำ ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกเฉพาะชีวันที่เห็นว่าสำคัญต่อการเรียนรู้ในรายวิชานั้น ๆ และจะต้องคำนึงถึงเวลาในการทำงาน เพราะผู้เรียนอาจจะต้องทำงานในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย

อนึ่ง ในการให้ผลการเรียน “ร” อันเนื่องมาจากผู้เรียนไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำนั้น ผู้สอนจะต้องรายงานให้หัวหน้าสถานศึกษาเห็นชอบก่อน หากหัวหน้าสถานศึกษาเห็นสมควร ก็ให้ผู้เรียนได้รับผลการเรียน “ร” เนื่องจากไม่ส่งงานชิ้นนั้นได้ แต่ถ้าหากหัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควร ก็ให้ผู้สอนประเมินชิ้นงานนั้นตามที่ควรจะเป็นแล้วตัดสินให้ระดับผลการเรียนตามระเบียบต่อไป

11.8 ผู้เรียนที่ประสงค์จะเรียนรายวิชาใด โดยไม่ต้องการหน่วยการเรียนให้อยู่ในคุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา ที่จะอนุญาตให้เข้าเรียนได้ และถ้ามีเวลาเรียนครบ ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้ผลการเรียน “ผก”

การเรียนโดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน ได้แก่ การเรียนข้าในรายวิชาที่ผู้เรียนได้รับดับผลการเรียน “๑” โดยผู้เรียนประسังค์ที่จะเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น หรือการเรียนเกินโครงสร้างที่หลักสูตรกำหนด

11.9 ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยผ่านเกณฑ์การประเมินให้ได้ผลการเรียน “พ” ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ได้ผลการเรียน “มพ”

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) นี้ ได้ระบุให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี หรือบุกวากชาด หรือผู้นำเพียงประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ ๑ กิจกรรม และกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมชุมนุมทางวิชาการ ฯลฯ อีก ๑ กิจกรรม สำหรับกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี หรือบุกวากชาดหรือผู้นำเพียงประโยชน์ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วม กิจกรรม ๑ คาบ ต่อสัปดาห์ ทุกภาคเรียน โดยจัดตามคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี บุกวากชาด และผู้นำเพียงประโยชน์ พ.ศ. 2533 ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ ที่ดี มีระเบียบวินัย รู้จักเสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือบุกวากชาด หรือผู้นำเพียงประโยชน์ นี้ ผู้เรียน สามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใดก็ได้ตามความสนใจ เพราะกิจกรรมทั้ง ๓ อย่าง นี้ มุ่งส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม ดังนั้น ให้การจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือบุกวากชาด หรือผู้นำเพียงประโยชน์ จึงได้กำหนด ตัวอักษรแสดงผลการเรียนไว้ ๒ อย่าง คือ ผ่าน (ผ) และไม่ผ่าน (มพ)

เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมบุกวากชาด และกิจกรรมผู้นำเพียงประโยชน์ ต้องดำเนินการตามกระบวนการของกิจกรรมนั้น โดยให้ผู้เรียน ได้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน โดยเน้นระบบหมู่/ระบบหน่วย ดังนั้น การใช้เวลาเพียงครั้งละ ๑ คาบ อาจได้ผลไม่เต็มที่ สถานศึกษาอาจจัดโดยใช้เวลาครั้งละ ๒-๓ คาบก็ได้ เมื่อสถานศึกษาจัดจนครบจำนวนคาบทั้งหมดที่กำหนด ก็ถือว่าสถานศึกษาได้จัด ให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนด ส่วนเวลาที่เหลือ ก็ให้ผู้เรียน ไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เช่น การไปร่วมพัฒนาชุมชน เป็นต้น

- สำหรับเกณฑ์การผ่าน ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ ๒ ข้อ ดังนี้

1) ต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรม ของแต่ละภาคเรียน

2) ต้องผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ เช่น จุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ที่ผู้เรียนควรจะต้องผ่านในแต่ละระดับ ได้แก่ ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎหมายของลูกเสือได้ เลือกใช้เงื่อนได้เหมาะสมกับงาน พัฒนาชุมชนในบริเวณใกล้โรงเรียนโดยใช้กระบวนการหล่อพวกรอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ผู้เรียนที่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรม และผ่านจุดประสงค์สำคัญดังที่กล่าวแล้วข้างต้น จะได้ผลการเรียน “พ” หากผู้เรียนที่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด และไม่ผ่านจุดประสงค์สำคัญที่กำหนด ถือว่าไม่ผ่านและให้ได้ระดับผลการเรียน “มพ” เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมสถานศึกษาอาจจะให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นคะแนนหรือระดับผลการเรียนก็ได้ ส่วนการกรอกผลการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวากาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ. 1-๑) ให้ใช้เพียงอักษร “พ” และ “มพ”

นอกจากจะระบุให้สถานศึกษามีหน้าที่ต้องจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีหรือยุวากาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ แล้วหลักสูตรยังระบุให้สถานศึกษามีหน้าที่ต้องจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ จากกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการอีก 1 กิจกรรมด้วย ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ในการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การเข้าร่วมทุกครั้ง ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมและต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนดให้ครบถ้วน และเช่นเดียวกันกับกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีหรือยุวากาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาอาจจะให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นคะแนนหรือระดับผลการเรียนก็ได้ ส่วนการกรอกผลการเข้าร่วมกิจกรรมในระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ. 1-3) ให้ใช้เพียงอักษร “พ” และ “มพ”

ข้อ 12 การเปลี่ยนระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติตั้งนี้

12.1 การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “๐” ให้สถานศึกษาจัดสอนซ่อนซ้อมเสริมในจุดประสงค์ที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน แล้วจึงสอบแก้ตัวให้ และให้สอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้งทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนตัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้อบูญในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาการแก้ “๐” ออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน

การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “๑”

ถ้าสอบแก้ตัว ๒ ครั้ง แล้วยังได้ระดับผลการเรียน “๐” อีก ให้ปฎิบัติ

ดังนี้

12.1.1 ถ้าเป็นรายวิชาบังคับแก่นภาษาไทยและสังคมศึกษาให้เรียนช้ำ

12.1.2 ถ้าเป็นรายวิชาอื่น ๆ ให้อยู่ในคุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา
ที่จะให้เรียนช้ำ หรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ (เฉพาะรายวิชาบังคับเลือก และรายวิชาเลือกเสรี)
หรือไม่ต้องสอบแก้ตัวอีก แล้วแต่กรณี

ในการเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก “๐” โดยการให้ผู้เรียนสอบแก้ตัวนั้น
ผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

(1) ผู้สอนต้องตรวจสอบก่อนว่า ในกรณีที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน
“๐” นั้น เนื่องมาจากผู้เรียนไม่บรรลุจุดประสงค์ได และจุดประสงค์ที่ผู้เรียนไม่บรรลุนั้นเป็น^{จุดประสงค์ชนิดใด เช่น เป็นจุดประสงค์ด้านความรู้-ความคิด หรือจุดประสงค์ทางด้านปฏิบัติ}

(2) เมื่อทราบว่าเป็นจุดประสงค์ชนิดใดแล้ว ให้ดำเนินการสอนซ่อมเสริม
ในแต่ละจุดประสงค์นั้น

(3) ภายหลังจากการสอนซ่อมเสริมแล้ว ให้ดำเนินการสอบแก้ตัว คำว่า
สอบแก้ตัวไม่ได้หมายความว่า จะต้องทดสอบด้วยข้อเขียนเท่านั้น ผู้เรียนคนใดจะสอบแก้ตัว
อย่างไรนั้นให้ดูที่จุดประสงค์ ถ้าเป็นจุดประสงค์ที่ต้องปฏิบัติ ก็ต้องให้ปฏิบัติ นั่นคือ ผู้เรียน
ที่ได้ระดับผลการเรียน “๐” ในรายวิชาเดียวกัน ไม่จำเป็นจะต้องปฏิบัติตอย่างเดียวกัน ผู้เรียน
คนใดจะปฏิบัติตอย่างไรนั้น ให้ยึดจุดประสงค์เป็นหลัก

การสอบแก้ตัวตามระเบียบฉบับนี้ กำหนดให้กระทำได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยต้อง<sup>ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป และให้สถานศึกษากำหนดระยะเวลาการสอบ
แก้ตัวไว้ได้ตามความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องรอให้เปิดภาคเรียน
ใหม่จึงจะดำเนินการสอบแก้ตัว เพราะอาจเกิดผลเสียแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่ได้
ระดับผลการเรียน “๐” ในรายวิชาบังคับของภาคเรียนที่ ๖ หรือได้หน่วยการเรียนไม่ครบ
ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร ขาดเพียงไม่กี่หน่วยการเรียนเท่านั้น ควรจัดดำเนินการสอนซ่อม
เสริมและสอบแก้ตัวให้ทันทีและถ้าสอบแก้ตัว ๒ ครั้งแล้ว ผู้เรียนยังได้ระดับผลการเรียน “๐”
อีก ผู้เรียนจะได้มีโอกาสเรียนช้ำในภาคฤดูร้อนหรือถ้าสถานศึกษาไม่สามารถเปิดสอนภาค
ฤดูร้อนให้กับผู้เรียนได้ สถานศึกษาก็ยังมีโอกาสที่จะส่งผู้เรียนไปเรียนในสถานศึกษาแห่งอื่น
แล้วรับโอนผลการเรียน ผู้เรียนจะได้มีโอกาสจบหลักสูตรได้ แต่ถ้าโรงเรียนไม่ดำเนินการดัง</sup>

ที่กล่าวมาแล้ว โดยไม่ดำเนินการในระหว่างเปิดภาคเรียน ผู้เรียนจะต้องเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการที่จะต้องเรียนอีก 1 ภาคเรียน

การสอบแก้ตัวครั้งแรก ในภาคเรียนที่ 1 ถึงภาคเรียนที่ 5 นั้น สถานศึกษา ควรดำเนินการภายในสองสัปดาห์แรกของภาคเรียน เพราะจะได้มีกระบวนการให้อ่านเวลาเรียน ในรายวิชาต่อไป แต่ถ้ามีเหตุสุ่มวิสัยหรือมีความจำเป็นซึ่งไม่สามารถจะดำเนินการได้ ก็ให้อยู่ ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาออกไปอีก ส่วนการสอบแก้ตัวครั้งที่ 2 ก็ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาโดยกำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสม

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการสอบแก้ตัวทั้ง 2 ครั้ง ตามเวลาที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น เจ็บป่วยกะทันหัน หรือลาพักการเรียน เป็นต้น ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา ที่จะพิจารณาขยายเวลาการสอบแก้ตัวออกไปได้อีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน แต่การสอบแก้ตัวยังกำหนด 2 ครั้งเช่นเดิม แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนดให้สอบ ถือว่าไม่มีสิทธิ์แก้ตัวให้ได้ “0” ตามเดิม

สำหรับวันปิดเรียนภาคต้น ศั่งกระทรวงได้กำหนดไว้ 20 วัน สถานศึกษา ควรจะใช้เวลาส่วนหนึ่งในจำนวนวันหยุดพัก放อนนี้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เปิดสอนช่องรายวิชาที่ไม่ผ่านในระหว่างปิดเรียนภาคต้น ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2524 สอนช่องเสริมผู้เรียนในรายวิชาที่ไม่ผ่านโดยใช้เวลาปิดภาคต้นนี้ไม่เกิน 15 วัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาหยุดพัก放อนตามเจตนารมณ์ของการปิดภาคเรียน ส่วนการปิดภาคปลาย จำนวน 45 วัน ควรจะใช้เวลาดังกล่าวในการเปิดภาคเรียนฤดูร้อน แต่ถ้าสถานศึกษาไม่สามารถจะเปิดภาคเรียนฤดูร้อน ก็ควรให้ผู้เรียนไปเรียนยังสถานศึกษาที่เปิดสอน และรับโอนผลการเรียนตามข้อ 12 ของระเบียบนี้

การเปิดภาคเรียนฤดูร้อน สถานศึกษาอาจเปิดสอนด้วยวัสดุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสอนช่องรายวิชาที่ผู้เรียน “ไม่ผ่าน” ต้องเรียนใหม่เต็มเวลาทั้งรายวิชา
2. สอนเสริมให้มีความพร้อมในรายวิชาที่ผู้เรียนยังไม่ได้เรียน หรือเปิดสอนวิชาอาชีพเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนที่สนใจและต้องการ

3. สอนช่องเสริมรายวิชาที่ผู้เรียนเรียน “ผ่าน” แล้ว แต่รู้สึกว่าระดับผลการเรียนต่ำมาก ต้องการเข้าฟังโดยไม่คิดหน่วยการเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แน่นขึ้น

ผลการเรียนแก้ตัวจะได้ระดับผลการเรียน “ไม่เกิน “1” คือ อาจได้ “0” หรือ “1” การให้ระดับผลการเรียน “ไม่เกิน “1” เช่นนี้ ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการสอบกล่าวคือระหว่างสอบผู้เรียนจะต้องทำให้ดีที่สุด ไม่จยย์โอกาสที่จะได้ระดับผลการเรียนสูงจาก

การสอบแก้ตัวหลักการหรือหลักเกณฑ์ เช่นนี้ สถานศึกษาหรือผู้สอนควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบ ตั้งแต่ภาคเรียน

ถ้าผู้เรียนสอบแก้ตัว 2 ครั้ง แล้วยังได้ระดับผลการเรียน “0” อีก หรือไม่ มาสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่กำหนด ให้ปฏิบัติตามนี้

(1) ถ้าเป็นวิชาบังคับแก่น ภาษาไทยและสังคมศึกษา จะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา

(2) ถ้าเป็นวิชาบังคับแก่นอื่น ๆ อาจเรียนซ้ำทั้งรายวิชาหรือไม่ต้องเปลี่ยน ระดับผลการเรียน “0” ก็ได้ เพราะไม่มีผลกระทบต่อการจบหลักสูตร

(3) ถ้าเป็นวิชาเลือกและวิชาเลือกเสริม อาจจะเรียนซ้ำทั้งรายวิชาหรือเปลี่ยน รายวิชาเรียนใหม่ หรือไม่ต้องเปลี่ยนระดับผลการเรียน “0” ก็ได้ เพราะไม่มีผลกระทบต่อ การจบหลักสูตร

อย่างไรก็ดี การพิจารณาให้ผู้เรียนไม่ต้องสอบแก้ตัวอีกนั้น ควรกระทำอย่าง รอบคอบหากอนุญาตให้ผู้เรียนไม่ต้องสอบแก้ตัว หรือไม่ต้องเรียนซ้ำในรายวิชาที่อยู่ในภาค เรียนที่ 1 ถึงภาคเรียนที่ 5 อาจมีผลให้ผู้เรียนแตกสะสมไว้ ทำให้ได้หน่วยการเรียนไม่ครบ ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด ดังนั้น การพิจารณาให้ผู้เรียนไม่ต้องสอบแก้ตัว หรือไม่ต้อง ให้ผู้เรียนจบหลักสูตรภายในระยะเวลา 3 ปี สถานศึกษาควรได้มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นผู้ติดตามผลการเรียนของผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบทุกรายวิชา และเป็นผู้ร่วงรัดติดตาม ให้ผู้สอนแต่ละรายวิชาได้ดำเนินการแก้ไขรายวิชาที่ได้รับผลการเรียน “0” ให้แก่ผู้เรียนที่อยู่ ในความรับผิดชอบ พร้อมทั้งกวดขันให้ผู้เรียนได้รับดำเนินการแก้ไขรายวิชาที่ได้ระดับผล การเรียน “0” ด้วย

12.2 การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

12.2.1 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เพราะเหตุสุดวิสัย เมื่อ ผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่แล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ไขปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ 0-4)

12.2.2 ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” โดยหัวหน้าสถานศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบ หรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่แล้วเสร็จ เรียบร้อยแล้ว หรือแก้ไขปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1”

การเปลี่ยนผลการเรียน “ร” ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนตัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “ร” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เรียนซ้ำยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในคุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไป 1 ภาคเรียน

แต่เมื่อพั้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนช้า หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นรายวิชานังคับเลือก และวิชาเลือกเสรี

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียนแสดงผลการเรียนว่าให้เรียนแทนรายวิชาใด

การได้ผลการเรียน “ร” มีสาเหตุมาจากผู้เรียนไม่ได้เข้าสอบ ไม่ได้ส่งผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ หรือมีเหตุสุวสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้

การวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สอนไป วัดและประเมินผลควบคู่ไปนั้น แม้ผู้เรียนจะไม่ได้เข้ารับการวัดผลและประเมินผลตามที่ผู้สอนกำหนด ผู้สอนก็อาจจะดำเนินการให้ในช่วงมองถัดไปได้ และไม่ควรจะให้นักเรียนได้ “ร” ในกระบวนการนี้

การวัดผลกลางภาคเรียน แม้สถานศึกษาจะได้กำหนดเวลาการวัดผลไว้อย่างแน่นอนแล้ว ถ้าผู้เรียนมีเหตุสุวสัยไม่สามารถเข้ารับการวัดผลได้ แต่ถ้าสถานศึกษาได้จัดสอบให้ภายในห้องเรียนจะไม่ได้ “ร”

การประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องดูการพัฒนาคุณลักษณะที่กำหนดไว้ ตั้งแต่ต้นภาคเรียนถึงปลายภาคเรียน การนี้นักเรียนจะไม่ได้ “ร”

สำหรับการวัดผลปลายภาคเรียน ถ้าผู้เรียนไม่ได้เข้ารับการวัดผลตามเวลาที่กำหนด ผู้เรียนจะได้ “ร”

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องติดตามให้ผู้เรียนมาดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อย ผู้สอน ฝ่ายแนะแนว หัวหน้าหมู่ ผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ และผู้ปกครอง ควรร่วมมือกันแก้ปัญหาในเรื่องนี้ แต่ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ไข โดยปล่อยให้ได้ “ร” ไว้ตามเดิม ถึงแม้จะเป็นรายวิชาเลือกเสรีก็ถือว่าไม่จบหลักสูตร ทั้งนี้เพราะ “ร” ไม่ใช่ระดับผลการเรียน

ในการเปลี่ยนผลการเรียน “ร” เมื่อผู้เรียนได้เข้าสอบหรือส่งผลงานที่ติดค้างอยู่ เสร็จเรียบร้อยแล้ว หรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว การพิจารณาให้ระดับผลการเรียนแยกเป็น 2 กรณี คือ

1. ให้ได้ระดับผลการเรียน “0” ถึง “4” ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” ยังเนื่องมาจากการเหตุสุวสัย เช่น เจ็บป่วยไม่สามารถเข้าสอบตามกำหนดได้ เป็นต้น
2. ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “1” ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน

“ร” โดยสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เช่น มีเจตนาหลบเลี่ยงการสอบเพื่อหวังผลบางอย่าง ไม่สนใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ เป็นต้น

ในการเปลี่ยนผลการเรียน “ร” นี้ ผู้เรียนควรรับดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แต่ถ้ายังซ้ำที่สุดต้องสรุปผลในภาคเรียนถัดไป เมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้ว ผู้เรียนยังไม่ดำเนินการแก้ “ร” ให้เสร็จสิ้นไป ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่องานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ทำ อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการแก้ “ร” ให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนถัดไปได้ และสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้เรียนมีเหตุจำเป็นจริง ๆ เช่น เจ็บป่วย หรือลาพักการเรียน เป็นต้น ก็ให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่ถ้าพ้นกำหนดนี้แล้ว ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำหรืออาจเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นรายวิชาบังคับเลือกหรือวิชาเลือกเสรี

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนเปลี่ยนรายวิชาใหม่เพื่อทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด “ร” อยู่ เพื่อให้ครบตามโครงสร้าง รายวิชาใหม่นี้จะติด “ร” ไม่ได้

ในการณ์ที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้บันทึกในช่องหมายเหตุของระเบียบแสดงผลการเรียน (รบ. 1-๓) ด้วยว่า ได้เรียนรายวิชาใดทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด “ร”

ถ้าผู้เรียนแก้ “ร” แล้วได้ระดับผลการเรียน “๐” การเปลี่ยนระดับผลการเรียน “๐” ให้ดำเนินการตามข้อ 12.1 ของระเบียบนี้

12.3 การเปลี่ยนผลการเรียน “นส” แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

12.3.1 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “นส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มเติม โดยใช้ชั่วโมงสอนช่วงเสริม หรือเวลาว่างหรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำจนมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น แล้วจึงสอนให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอนแก้ “นส” ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “/”

การแก้ “นส” กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไป ถ้าผู้เรียนไม่มาดำเนินการแก้ “นส” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้นี้ให้เรียนซ้ำยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาจะขยายเวลาการแก้ “นส” ออกไปอีก 1 ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำ หรือให้เปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ในกรณีที่เป็นรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี

การเรียนแต่ละรายวิชาตามโครงสร้าง ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเรียนแต่ละรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น แต่ถ้า รายวิชาใดผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น ก็ให้ได้ “มส” แต่ถ้า หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุผลสมควรก็อนุญาตให้เข้าสอบปลายภาคเรียนได้

กรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนเพิ่มเติมการเรียนเพิ่มเติมเพื่อเปลี่ยน “มส” ในที่นี้หมายถึง ให้นำเวลาเรียนในรายวิชาที่ผู้เรียนได้ “มส” มาบันต่อไป เช่น รายวิชา ท 401 ผู้เรียนมีเวลาเรียนร้อยละ 60 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นก็ให้สอนเพิ่มเติมจนมีเวลาเรียบครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น การสอนเพิ่มเติมในที่นี้หมายถึง ให้นำจุดประสงค์ที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนมาเรียน ส่วนเวลาที่ใช้ สถานศึกษาอาจใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริมหรือเวลาว่าง หรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ทำ เมื่อมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดให้สำหรับรายวิชานั้นแล้ว จึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบเก็ตตัวให้ได้ระดับผลการเรียน “0” หรือ “1” แต่ถ้าผู้เรียนได้ “มส” แล้วไม่มาดำเนินการแก้ไข ก็ถือว่า “ไม่จบหลักสูตร” เพราะทุกรายวิชาที่ระบุไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร “ไม่ว่าจะเป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกเสริม จะติด “มส” ไม่ได้ เพราะ “มส” ไม่ใช่ระดับผลการเรียน

การแก้ “มส” ในกรณีนี้ ผู้เรียนควรรับดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ภายในภาคเรียนถัดไป เมื่อพั้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้เรียนยังไม่มาดำเนินการแก้ “มส” อีก ผู้เรียนจะต้องเรียนซ้ำทั้งรายวิชา แต่ถ้าผู้เรียนไม่สามารถดำเนินการแก้ “มส” ให้เสร็จสิ้น ในภาคเรียนถัดไป และสถานศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุจำเป็น เช่น เจ็บป่วย หรือลาพักการเรียน ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะขยายการแก้ “มส” ออกไปได้อีก 1 ภาคเรียน เมื่อพั้นกำหนดนี้แล้วจะต้องเรียนซ้ำหรืออาจเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่เป็นรายวิชาบังคับเลือกหรือวิชาเลือกเสริม

อนึ่ง ถ้าผู้เรียนขอเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่เพื่อทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด “มส” อยู่ เพื่อให้ครบตามโครงสร้าง รายวิชาใหม่นี้จะติด “มส” ไม่ได้

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้บันทึกในช่องหมายเหตุของระเบียนแสดงผลการเรียน (รบ.1-๑) ด้วยว่า ให้เรียนวิชาใดทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด “มส”

ถ้าผู้เรียนแก้ “มส” แล้วได้ระดับผลการเรียน “0” การเปลี่ยนระดับผลการเรียน “0” ให้ดำเนินการตามข้อ 12.1 ของระเบียนนี้

12.3.2 กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” และมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ

๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้สถานศึกษาจัดให้เรียนช้า หรือเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้สำหรับ รายวิชานั้นคับเลือก และวิชาเลือกเสรี

ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาใหม่ ให้หมายเหตุในระดับแสดงผลการเรียนว่า ให้เรียนแทนรายวิชาใด

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ “มส” เพราะมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของ เวลาเรียนทั้งหมด ย่อมไม่มีพื้นความรู้พอที่จะเรียนรายวิชาถัดไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็น รายวิชาที่มีความต่อเนื่องกัน ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเรียนช้าในรายวิชานั้น หรืออาจพิจารณา ให้ผู้เรียนเปลี่ยนรายวิชาใหม่ได้ ในกรณีที่รายวิชานั้นเป็นรายวิชานั้นคับเลือก และวิชาเลือกเสรี และถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้บันทึกในช่องหมายเหตุของระเบียนแสดงผลการเรียน (รบ.๑-๑) ด้วยว่าให้เรียนรายวิชาใดทดแทนรายวิชาเดิมที่ติด “มส”

๑๒.๔ การเรียนช้า ให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะกำหนดช่วง เวลาการเรียนช้าให้เหมาะสม และต้องประเมินผลตามที่ระเบียนนี้กำหนดไว้

การเรียนช้า จะได้ระดับผลการเรียนตามข้อ ๙

ในกรณีที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนช้า สถานศึกษาควรรับจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนช้าในภาคเรียนถัดไป การกำหนดช่วงเวลาการเรียนช้านั้น ให้อยู่ในคุณพินิจของ สถานศึกษาที่จะพิจารณาจัดได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม สถานศึกษาอาจพิจารณา ให้เรียนช้าทั้งภาคเรียน หรืออาจพิจารณาให้ใช้ชั่วโมงว่าง ใช้เวลาหลังเลิกเรียน หรือวันหยุด ราชการ สอนเป็นครั้งคราวแล้วมอบหมายงานให้ทำ ทั้งนี้ต้องนับเวลาเรียนให้ครบตามที่กำหนด ไว้ของแต่ละรายวิชา ฉะนั้น การจัดให้ผู้เรียนเรียนช้าอาจกระทำได้หลายวิธี แล้วแต่สถานศึกษา จะเห็นว่าเหมาะสม เช่น

๑. จัดให้ผู้เรียนเรียนช้าทั้งภาคเรียน

๒. จัดให้ผู้เรียนเรียนช้าโดยใช้ช่วงเวลาได้เวลาหนึ่งที่สถานศึกษาเห็น ว่าเหมาะสม หรืออาจใช้ชั่วโมงว่าง เวลาหลังเลิกเรียน วันหยุดราชการ จัดสอนเป็นครั้งคราว แล้วมอบหมายงานให้ทำ โดยต้องนับเวลาเรียนให้ครบตามที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา การ นับเวลาเรียนในกรณีนี้ ให้กำหนดเป็นตารางเรียนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนช้าให้ครบจำนวนครบ ที่ตรงกับหน่วยการเรียนของวิชานั้น ๆ

๓. จัดให้เรียนช้าในภาคฤดูร้อน

การจะเลือกใช้วิธีเรียนช้าตามที่ยกตัวอย่างข้างต้น หรือวิธีอื่นที่สถานศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม ให้อยู่ในคุณพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

การประเมินผลการเรียนซ้ำให้มีการบันทึกและเก็บคะแนนครบถ้วนโดยให้ดำเนินการตามระเบียบประเมินผลทุกประการ จะนั้น ผู้เรียนจึงมีสิทธิ์ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 0-4

12.5 การเปลี่ยนผลการประเมิน “มพ” เป็น “ผ” ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ยังขาดอยู่ให้ครบ

เนื่องจากหลักสูตรนี้ กำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม คือ ต้องเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวากาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์อย่างได้อย่างหนึ่ง 1 กิจกรรม และเลือกเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมชุมนุมทางวิชาการ ฯลฯ อีก 1 กิจกรรม เพราะการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสองถือเป็นเกณฑ์การจบหลักสูตรด้วยตั้งนั้นในกรณีที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมแล้วไม่ผ่าน สถานศึกษาจะต้องให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำงานครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลการเรียนจาก “มพ” เป็น “ผ” ได้

ข้อ 13 การอนุมัติการจบหลักสูตร

13.1 ผู้เรียนจะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ต้องมีคุณสมบัติตั้งนี้

13.1.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างจำนวน ๙๐ หน่วยการเรียน และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วย วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียน และวิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียน ในวิชาบังคับซึ่งประกอบด้วยรายวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปศึกษา และวิชาการงาน จะมีหัววิชาบังคับแกน และวิชาบังคับเลือกสำหรับวิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียน (เรียนในชั้น ม.1 10 หน่วยการเรียน เรียนในชั้น ม.2 10 หน่วยการเรียน และเรียนในชั้น ม.3 13 หน่วยการเรียน) ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้จากกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ กลุ่มภาษา กลุ่มวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มการงานและอาชีพ ผู้เรียนที่จะจบหลักสูตรนี้ได้ จะต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร และต้องปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ด้วย นอกจากนั้น ทุกรายวิชาที่เรียนตามโครงสร้าง จะต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน คือ ต้องได้ระดับผลการเรียน 0-4 จะมีผลการเรียน “ร” และหรือ “มส” “ไม่ได้” เพราะ “ร” และ “มส” “ไม่ถือว่าเป็นระดับ

ผลการเรียน จะนั้น หากผู้เรียนมีผลการเรียน “ร” และหรือ “มส” ติดอยู่แม้เพียง 1 รายวิชา ก็ถือว่าไม่จบหลักสูตร

ในรายวิชาที่ไม่ใช่วิชาบังคับแกน หากผู้เรียนได้ผลการเรียน “ร” และ หรือ “มส” ไว้ ถ้าเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่แล้ว ก็ถือว่าทดแทนรายวิชาเดิมที่ได้ผลการเรียน “ร” และหรือ “มส” ได้

13.1.2 ต้องได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับแกนภาษาไทยและสังคมศึกษา

ดังได้กล่าวแล้วในข้อ 11.1.1 ว่า ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) นี้ ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับตลอด 3 ปี จำนวน 57 หน่วยการเรียน ในจำนวนรายวิชาบังคับทั้งหมดนี้ ผู้เรียนจะต้องได้หน่วยการเรียนวิชาบังคับ แกนภาษาไทยและสังคมครบถ้วนรายวิชา ซึ่งหมายถึง ต้องได้ระดับผลการเรียน 1-4 จะติด 0, ร และหรือ มส ในรายวิชาเหล่านี้ไม่ได้

13.1.3 ต้องได้หน่วยการเรียนทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียน

ข้อนี้เป็นการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำว่า ผู้เรียนจะเรียนครบตามโครงสร้าง ของหลักสูตรแล้วก็ตาม แต่ถ้าหากได้หน่วยการเรียน (รายวิชาที่ได้รับผลการเรียน 1-4) ไม่ถึง 80 หน่วยการเรียน ก็ไม่สามารถจบหลักสูตรได้

13.1.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี หรือกิจกรรมยุวกาชาด หรือกิจกรรมผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับ 1 ควบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่นอีก 1 ควบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลา เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และ ต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นฉบับปรับปรุงนี้ กำหนดให้ผู้เรียนต้องเข้าร่วม กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม คือต้องเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ 1 ควบต่อสัปดาห์ โดยถือกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมบังคับ และต้องเข้าร่วม กิจกรรมอื่นอีก 1 กิจกรรม (เช่น กิจกรรมชุมนุมทางวิชาการ เป็นต้น) 1 ควบต่อสัปดาห์ ต่อ ภาคเรียนทุก ๆ ภาคเรียนที่ผู้เรียนมาเรียนอยู่ในโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตาม ข้อกำหนดถึงแม้จะเรียนรายวิชาต่าง ๆ มาครบ ก็ถือว่าไม่จบหลักสูตร

13.2 ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนและการจบหลักสูตร

การอนุมัติผลการเรียน หมายถึง การอนุมัติผลการเรียนในแต่ละภาคเรียน ส่วนการอนุมัติการจบหลักสูตร หมายถึง การอนุมัติเมื่อผู้เรียนมีคุณสมบัติครบตามข้อ 11.1 ของระเบียบนี้

อนึ่ง ในการอนุมัติผลการเรียนของหัวหน้าสถานศึกษา หัวหน้าสถานศึกษาจะต้องดำเนินการควบคุุมให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์และแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนตามที่กล่าวไว้ในเรียนกำหนด

หมวด 4 การโอนผลการเรียน

ในหมวดนี้มีข้อกำหนด 3 ข้อ คือ ข้อ 14, 15 และ 16 หลักการสำคัญมีดังนี้

ข้อ 14 สถานศึกษาจะอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ และรับโอนผลการเรียนจากสถาบันอื่นได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

14.1 วิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระในระดับมัธยมศึกษา ในกรณีที่นักเรียนมีประสบการณ์จากบ้าน และประสงค์จะนำประสบการณ์จากบ้านเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ให้ถือว่าบ้านเป็นสถานประกอบอาชีพอิสระด้วย

14.2 วิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรี และหรือวิชาที่นักเรียนต้องเรียนช้ำ และสถานศึกษาไม่เปิดสอนวิชานั้น ให้สถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนเรียนรายวิชาดังกล่าวจากสถานศึกษาอื่นในระดับเดียวกัน หรือสถาบันการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ให้สถานศึกษาทั้งสองแห่งตกลงร่วมกันในการจัดสอนและรับโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนตามระเบียบข้อนี้ หมายถึงการโอนผลการเรียนในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนของสถานศึกษาของตนไปเรียนที่อื่นได้ ได้แก่ วิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ วิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรี กับวิชาที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่าน และโรงเรียนไม่เปิดสอนหรือเปิดสอนวิชานั้น ๆ ไม่ได้

การโอนผลการเรียนตามระเบียบข้อนี้ ในทางปฏิบัติให้หัวหน้าสถานศึกษาทั้งสองแห่งตกลงร่วมกันเสียก่อน ว่าจะให้ไปเรียนในรายวิชาใด

ข้อ 15 ผู้เรียนคนใดย้ายสถานศึกษา และสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมรับเข้าเรียน การโอนผลการเรียนให้ถือปฏิบัติตามนี้

15.1 ให้ผู้เรียนนำระเบียบแสดงผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่

ในกรณีที่ผู้เรียนยังเรียนไม่จบตามหลักสูตร และมีความประสงค์จะย้ายสถานที่เรียน ให้สถานศึกษาอกรับระเบียบแสดงผลการเรียนไปให้สถานศึกษาแห่งใหม่

ระเบียบแสดงผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (รบ.1-๑) ซึ่งสถานศึกษาออกให้กับนักเรียนถือเป็นตัวจริงทุกฉบับ

15.2 ให้สถานศึกษาแห่งใหม่รับโอนผลการเรียนทุกรายวิชาจากสถานศึกษาเดิม

ถ้าสถานศึกษาแห่งใหม่ยินยอมให้ผู้ที่ได้เรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จากสถานศึกษาอื่น เข้าเรียนต่อในสถานศึกษาของตนแล้ว สถานศึกษาจะต้องรับโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมทุกรายวิชา

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน “๐” ในบางรายวิชาและยังไม่ได้สอบเก็ตตัวให้สถานศึกษาที่รับเข้าเรียนตกลงกับสถานศึกษาเดิมว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้จัดสอบเก็ตตัวให้ในทางปฏิบัติให้สถานศึกษาเดิมเป็นผู้จัดสอบเก็ตตัวให้ เพราะสถานศึกษาเดิมทราบข้อมูลต่าง ๆ ของผู้เรียนและสามารถแก้ไขได้ตรงสาเหตุ แต่ถ้าจำเป็นที่จะต้องให้สถานศึกษาแห่งใหม่จัดสอบเก็ตตัวให้ อาจทำได้โดยขอข้อมูลจากสถานศึกษาเดิม แต่ถ้าไม่มีข้อมูลควรสอบใหม่ทั้งหมด ระยะเวลาที่สถานศึกษาแห่งใหม่จะดำเนินการสอบเก็ตตัวให้ผู้เรียนแน่น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบข้อ 12 ของระเบียบนี้

สำหรับการโอนผลการเรียนระหว่างภาคเรียน สถานศึกษาใหม่ต้องขอเวลาเรียน และผลการเรียนอย่างละเอียดของผู้เรียนจากสถานศึกษาเดิม

ข้อ 16 การโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
กรณีที่ผู้เรียนย้ายสถานที่เรียน และทั้งสถานศึกษาเดิมและสถานศึกษาแห่งใหม่ใช้หลักสูตรต่างกัน แต่เป็นหลักสูตรระดับเดียวกัน การโอนผลการเรียน การเทียบรายวิชาเพื่อโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

หมวด 5 หน้าที่ของสถานศึกษา

ในหมวดนี้มีข้อกำหนด 3 ข้อ คือ ข้อ 17, 18 และ 19 หลักการสำคัญมีดังนี้

ข้อ 17 ให้สถานศึกษาจัดให้มีเอกสารการประเมินผลการเรียนต่าง ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดดังต่อไปนี้

17.1 ระเบียนแสดงผลการเรียนระดับนักศึกษาตอนต้น (รบ.1-๑)

ระเบียนแสดงผลการเรียน ใช้เป็นหลักฐานแสดงผลการเรียนของผู้เรียน ทั้งเมื่อระหว่างยังศึกษาอยู่ หรือออกจากสถานศึกษาแล้ว นอกจากนี้ยังใช้เป็นเอกสารแสดงผลการเรียน การขอ รบ.1-๑ ผู้เรียนจะต้องยื่นความจำนงต่อหัวหน้าสถานศึกษา และเมื่อสถานศึกษาออก รบ.1-๑ ถือว่าเป็นเอกสารฉบับจริงทุกฉบับ

สถานศึกษาต้องใช้แบบที่กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์จำหน่าย หรือให้ปฏิบัติตามคำสั่งการสั่งซื้อ รบ.1-๑ ส่วนการกรอกและการใช้ให้ปฏิบัติตามคำขอข้อบัญญัติ การกรอกและการใช้แบบ รบ.1-๑ ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือนี้

17.2 แบบรายงานผลการเรียนของผู้ที่จบหลักสูตรนักศึกษาตอนต้น (รบ.2-๑)

ให้ใช้แบบพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์จำหน่าย การกรอกรายการในแบบ รบ.2-๑ ให้ถือปฏิบัติตามคำขอข้อบัญญัติการกรอก และวิธีใช้แบบ รบ.2-๑ ที่กำหนดไว้ในคู่มือนี้ สำหรับส่วนกลางให้นำส่งกรมวิชาการ ๑ ชุด และสถานศึกษาเก็บไว้ ๑ ชุด ส่วนภูมิภาคให้นำส่งกรมวิชาการ ๑ ชุด และสถานศึกษาเก็บไว้ ๑ ชุด

17.3 สมุดประเมินผลรายวิชา (รบ.3-๑)

สมุดนี้ใช้บันทึกเวลาเรียนและการประเมินผลการเรียน สมุดนี้ต้องเก็บไว้อย่างน้อย ๑ ภาคเรียน หลังจากจบการเรียนรายวิชานั้น

“สมุดประเมินผลรายวิชา” นี้ ไม่บังคับแบบ แต่ต้องมีข้อมูลครบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

17.4 สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (รบ.4-๑)

สมุดนี้ใช้รายงานให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับตัวผู้เรียนทุกภาคเรียนในสมุดนี้ต้องมีผลการเรียนเป็นรายวิชา หน่วยการเรียนที่เรียน หน่วยการเรียนที่ได้ หน่วยการเรียนทั้งหมดที่ได้ของภาคเรียนนั้น และความเห็นอื่น ๆ ของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สมุดนี้จะใช้ตลอด ๓ ปี เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องในการเรียนของผู้เรียน

“สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน” นี้ไม่บังคับแบบ แต่ต้องมีข้อมูลครบตามที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

17.5 ใบรับรองผลการเรียน (รบ.5-๑)

ใช้เป็นเอกสารรับรองผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องให้เมื่อผู้เรียนต้องการจะได้อเอกสารรับรองผลการเรียน หรือกำลังรออนุมัติการจบหลักสูตร

17.6 ระเบียนสะสม (รบ.๖-๗)

ระเบียนนี้เป็นเอกสารรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ไม่บังคับแบบ แต่ต้องมีข้อมูลครบตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ในคู่มือฉบับนี้

ข้อ 18 การออกแบบนียบัตรให้เป็นไปตามระเบียนกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการออกแบบนียบัตร

การออกแบบนียบัตร สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียนกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการออกแบบนียบัตร

ข้อ 19 ในกรณีผลการเรียน ให้ใช้คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบระเบียนการประเมินผลการเรียนด้วย

เนื่องจากข้อความในระเบียนการประเมินผลไม่สามารถระบุรายละเอียดอย่างชัดเจนทุกรายละเอียด จึงจำเป็นต้องจัดทำคู่มือการประเมินผลการเรียนขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่สถานศึกษาจะได้เข้าใจและตีความระเบียนได้ตรงกัน ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันโดยตลอด ดังนั้นในการปฏิบัติตามระเบียนนี้จึงกำหนดให้ใช้คู่มือการประเมินผลการเรียนควบคู่ไปด้วย

หมวด ๘ บทเฉพาะกาล

ในหมวดนี้ กำหนดไว้ ๓ ข้อ คือ 20, 21 และ 22 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ 20 ในกรณีนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ซึ่งควรจบหลักสูตร ในปีการศึกษา 2535 หรือก่อนปีการศึกษา 2535 แต่ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด ให้ใช้ระเบียนฉบับนี้

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กับโรงเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 โดยเริ่มในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพิ่มชั้นปีละชั้น ดังนั้น นักเรียนซึ่งควรจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในปีการศึกษา 2535 หรือก่อนปีการศึกษา 2535 แต่ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด จะต้องใช้เกณฑ์การจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยให้ดำเนินการตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 938/2533 เรื่อง การเก็บรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 940/2533 เรื่อง การเปลี่ยนผลการเรียนในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ข้อ 21 ให้ใช้ระเบียบฉบับนี้กับผู้เรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรตามโครงการของกรมวิชาการทุกชั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533

สำหรับผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ซึ่งควรจะจบหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในปีการศึกษา 2532 หรือก่อนปีการศึกษา 2532 แต่ไม่สามารถจบหลักสูตรได้ตามกำหนด ให้ใช้ระเบียบฉบับนี้

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กับโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรตามโครงการของ กรมวิชาการนั้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ดังนั้น นักเรียนซึ่งควรจะจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในปีการศึกษา 2532 หรือก่อนปีการศึกษา 2532 แต่ไม่สามารถจบหลักสูตร ได้ตามกำหนด จะต้องใช้เกณฑ์การจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยให้ดำเนินการตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 938/2533 เรื่อง การเทียบรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กับหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 940/2533 เรื่อง การเปลี่ยนผลการเรียนในรายวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด และ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ข้อ 22 ให้ใช้ระเบียบฉบับนี้กับผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการนำร่อง ขยายการศึกษาภาคบังคับของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา-แห่งชาติ เปิดสอนโดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ดังนั้น ผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนของโครงการดังกล่าว จึงต้องปฏิบัติตามระเบียบฉบับนี้